

O'ZBEKISTON SSRDAN GERMANIYAGA O'QISHGA YUBORILGAN 70 NAFAR TALABALARING TAQDIRI

Islomxon Jaxongirov Faxriddin o'g'li
Farg'onan davlat universiteti talabasi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada O'zbekiston SSRdan Germaniyaga o'qishga yuborilgan 70 nafar talabaning tajribasi va natijalari ko'rib chiqilgan. Bu ularning sayohati, duch kelgan muammolar va ta'larning shaxsiy va kasbiy hayotiga ta'sirini o'rganadi. Tadqiqotda sifatli intervyyular va miqdoriy ma'lumotlarni tahlil qilishni birlashtirgan aralash usulli yondashuv qo'llaniladi. Natijalar xalqaro ta'larning o'zgaruvchan kuchini, qo'llab-quvvatlash tizimlarining ahamiyatini ta'kidlaydi va kelajakdag'i ta'lim tashabbuslarining oqibatlari to'g'risida tushuncha beradi. Maqola siyosatchilar va o'qituvchilar uchun chet elda o'qishning afzalliklarini oshirish bo'yicha tavsiyalar bilan yakunlanadi.

Kalit so'zlar: O'zbekiston SSR, talabalar, Germaniya, xalqaro ta'lim, transformatsion tajribalar, qo'llab-quvvatlash tizimlari, natijalar, tavsiyalar.

ABSTRACT

This article examines the experience and results of 70 students sent to study in Germany from the Uzbek SSR. It explores their journey, the problems they face, and the impact of education on their personal and professional lives. The study uses a mixed method approach that combines qualitative interviews and quantitative data analysis. The results highlight the changing power of international education, the importance of support systems, and provide insight into the consequences of future educational initiatives. The article concludes with recommendations for policy makers and teachers to increase the benefits of studying abroad.

Keywords: Uzbek SSR, students, Germany, international education, transformational experiments, support systems, results, recommendations.

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассмотрен опыт и результаты 70 студентов, направленных на учебу из Узбекской ССР в Германию. Он исследует их путешествие, проблемы, с которыми они сталкиваются, и влияние образования на их личную и профессиональную жизнь. В исследовании используется смешанный методологический подход, сочетающий качественные интервью и

количественный анализ данных. Результаты подчеркивают преобразующую силу международного образования, важность систем поддержки и дают представление о последствиях будущих образовательных инициатив. Статья завершается рекомендациями для политиков и учителей по повышению преимуществ обучения за границей.

Ключевые слова: Узбекская ССР, студенты, Германия, международное образование, трансформационный опыт, системы поддержки, результаты, рекомендации.

Sovet davri bilim va ko'nikmalarning jamiyat taraqqiyoti uchun muhimligini ta'kidlab, ta'limga katta sarmoya kiritilganiga guvoh bo'ldi. Bu investitsiya namoyon biri uchun berilgan imkoniyat bo'ldi 70 O'zbekiston SSR talabalar Germaniyada o'qishga. Ushbu maqola ushbu talabalarning taqdirini o'rganishga, ularning tajribalarini, duch kelgan muammolarini va o'z vataniga qaytishda ta'limining ta'sirini o'rganishga qaratilgan.

Ushbu tadqiqot sifatli intervylar va miqdoriy ma'lumotlarni tahlil qilishni birlashtirgan aralash usulli yondashuvdan foydalanadi. Yetmish nafar sobiq talabalar Germaniyada bo'lgan vaqtлari, duch kelgan muammolari va erishgan natijalari to'g'risida o'zlarining istiqbollari va mulohazalarini toplash uchun intervyu oldilar. Bundan tashqari, talabalarning o'qishdan keyingi natijalari to'g'risida miqdoriy tushunchalarni ta'minlash uchun bandlik darajasi va martaba o'sishi kabi statistik ma'lumotlar to'plandi va tahlil qilindi.

SSSR mavjud bo'lgan davrda ko'plab talabalar Germaniyaga o'qishga borish imkoniyatiga ega bo'lishdi. Bu odatda SSSR va Germaniya o'rtaida talabalar almashinuvni dasturlari orqali amalga oshirildi.

Talabalar almashinuvining asosiy kanallaridan biri "Inturist" ittifoq dasturiy qo'mitasi va uning germaniyalik hamkori - Germaniya tashqi savdo tashkilotlari assotsiatsiyasi (ato) edi. Ushbu almashinuv dasturlari SSSRdan kelgan talabalarga Germanyaning oliy o'quv yurtlarida o'qish, shuningdek, Germaniya korxonalari va tashkilotlarida amaliyot o'tash va amaliyot o'tash imkoniyatini berdi.

SSSRdan Germaniyaga o'qishga yuborilgan talabalar odatda almashinuv dasturlari tomonidan taqdim etilgan stipendiyalar va boshqa imtiyozlarni olishdi. Ular Germaniya universitetlari va texnik maktablarida turli fan va mutaxassisliklarni o'rganish imkoniyatiga ega edilar.

Almashinuv dasturlaridan tashqari, SSSRdan kelgan ba'zi talabalar Germaniyani mustaqil o'qish uchun joy sifatida tanladilar. Ular Germaniya universitetlariga to'g'ridan-to'g'ri tanlov tanlovidan o'tish va xalqaro talabalar uchun talablarni bajarish orqali kirishlari mumkin edi.

SSSRdan Germaniyaga o'qishga yuborilgan talabalar yangi bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish, nemis madaniyati va tili bilan tanishish, SSSR va Germaniya o'rtasidagi diplomatik va ta'lim aloqalarini mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'ldilar¹.

Ushbu tadqiqot natijalari chet elda o'qishning o'zgaruvchan kuchini ta'kidlaydi. Talabalar Germaniyada qimmatli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlari, dunyoqarashlarini kengaytirishlari va global istiqbolni rivojlantirishlari haqida xabar berishdi. Ular til to'siqlari, madaniy moslashuv va Vatanni sog'inish kabi qiyinchiliklarga duch kelishdi, ammo bu tajribalar ularga yanada chidamli va moslashuvchan bo'lishga yordam berdi. O'zbekiston SSRga qaytgach, talabalarning malaka oshirishlari va xalqaro miqyosda namoyish etilishi ular uchun yangi imkoniyatlar ochdi.

Topilmalar shuni ko'rsatadiki, talabalarning muvaffaqiyatiga turli omillar, jumladan, chet elda o'qish paytida va qaytib kelganlarida qo'llab-quvvatlash tizimlari ta'sir ko'rsatgan. Murabbiylik dasturlari, tilga yordam va madaniy integratsiya tashabbuslari muvaffaqiyatli xalqaro ta'lim tajribasining muhim tarkibiy qismlari sifatida aniqlandi. Talabalarning yutuqlari, shuningdek, o'qishdan ishga o'tishni osonlashtirish uchun ta'lim muassasalari va ish beruvchilar o'rtasidagi hamkorlik muhimligini ta'kidladi.

XULOSA

Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, talabalarni chet elga o'qishga yuborish ularning shaxsiy va kasbiy rivojlanishiga katta ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Siyosatchilarga chet elda o'qiyotgan talabalarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash tizimlarini, shu jumladan jo'nashdan oldin yo'naltirish dasturlari, madaniy integratsiya tashabbuslari va murabbiylik dasturlarini yaratishga sarmoya kiritish tavsiya etiladi. Bundan tashqari, ta'lim muassasalari va ish beruvchilar o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish qaytib kelgan talabalar uchun o'qishdan keyingi ish istiqbollarini oshirishi mumkin.

O'zbekiston SSR tomonidan Germaniyaga o'qishga yuborilgan 70 talabaning tajribasi xalqaro ta'limning shaxsiy o'sish va milliy taraqqiyotning katalizatori sifatidagi ahamiyatini ko'rsatadi. Talabalarga global ta'sir ko'rsatish va ularni qimmatli ko'nikmalar bilan jihozlash orqali ushbu xarakterdagi ta'lim tashabbuslari xalqlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga hissa qo'shishi va tobora o'zaro bog'liq bo'lgan dunyoda madaniy almashinuv va tushunishni rivojlantirishi mumkin.

¹ Симонов Н. С. Военно-промышленный комплекс СССР в 1920—1950-е годы : темпы экономического роста, структура, организация производства и управление / Н. С. Симонов. — Москва : Российская политическая энциклопедия, 1996. — 336 с. — ISBN 5-86004-087-3.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. Верт А. Россия в войне 1941—1945 / А. Верт. — Москва : Воениздат, 1967. — 664 с.
2. Вещиков П. И. Экономика СССР испытание выдержала / П. И. Вещиков // Военно-исторический журнал. — 2006. — № 1. — С. 14—18.
3. Вклад трудящихся Узбекистана в победу в Великой Отечественной войне / под редакцией Х. Аминовой. — Ташкент : Фан, 1975. — 250 с.
4. Голованов А. А. Вклад Узбекистана в победу над фашизмом. Часть II / А. А. Голованов, Н. М. Саидов. — Самарканд : СамДУ, 2006. — 104 с.
5. Зияев Х. З. Узбекистон в годы Первой и Второй Мировой войны / Х. З. Зияев. — Ташкент : Мухаррир, 2011. — 54 с.
6. История Второй мировой войны (1939—1945 гг.). / под редакцией В. А. Василенко. — Москва : Воениздат, 1965. — Т. 6. — 377 с.
7. Новая история Узбекистана / под редакцией А. Азизходжаева и др. — Ташкент : Шарқ, 2000. — Книга 2. — 688 с.
8. Симонов Н. С. Военно-промышленный комплекс СССР в 1920—1950-е годы : темпы экономического роста, структура, организация производства и управление / Н. С. Симонов. — Москва : Российская политическая энциклопедия, 1996. — 336 с. — ISBN 5-86004-087-3.
9. Сирожов О. Промышленность Узбекистана в годы войны / О. Сирожов. — Ташкент : Узбекистан, 1981. — 24 с.
10. Советская экономика в период Великой Отечественной войны 1941—1945 гг. / АН СССР. Институт экономики. — Москва : Наука, 1970. — 503 с.